

2024/1507

30.5.2024

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2024/1507

z 22. februára 2024,

ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1114 spresnením kritérií a faktorov, ktoré má v súvislosti so svojimi intervenčnými právomocami zohľadniť Európsky orgán pre cenné papiere a trhy, Európsky orgán pre bankovníctvo a príslušné orgány

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1114 z 31. mája 2023 o trhoch s kryptoaktívami a o zmene nariadení (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 1095/2010 a smerníc 2013/36/EÚ a (EÚ) 2019/1937⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 103 ods. 8, článok 104 ods. 8 a článok 105 ods. 7,

keďže:

- (1) Mal by sa vytvoriť zoznam kritérií a faktorov, ktoré majú príslušné orgány a orgány ESMA a EBA zohľadniť pri určovaní toho, či existuje závažná obava týkajúca sa ochrany investora alebo ohrozenie riadneho fungovania a integrity trhov s kryptoaktívami alebo stability celého finančného systému Únie alebo jeho časti alebo stability celého finančného systému alebo jeho časti aspoň v jednom členskom štáte, aby sa zabezpečil konzistentný prístup a zároveň sa umožnilo prijatie vhodných opatrení v prípade výskytu nepredvídaných nepriaznivých udalostí alebo vývoja. Príslušné orgány, ako aj orgány ESMA a EBA by mali určiť kritériá a faktory, ktoré sú relevantné pre konkrétny prípad, a potom vykonať posúdenie tých kritérií a faktorov, ktoré boli v danom prípade označené za najrelevantnejšie. To by nemalo brániť príslušným orgánom a orgánom ESMA a EBA v tom, aby využili dočasné intervenčné právomoci, aj keď takáto obava alebo hrozba vzniká v dôsledku len jedného z faktorov alebo kritérií.
- (2) Ustanovenia tohto nariadenia sú úzko prepojené, keďže sa týkajú právomocí zasahovať do produktov, ktoré boli zverené príslušným orgánom, ako aj orgánom ESMA a EBA. V záujme zabezpečenia súdržnosti medzi uvedenými ustanoveniami, ktoré by mali nadobudnúť účinnosť v rovnakom čase, a s cieľom uľahčiť komplexný prehľad kritérií pre zúčastnené strany, a najmä pre orgán ESMA, orgán EBA a príslušné orgány vykonávajúce intervenčné právomoci, je potrebné zahrnúť tieto ustanovenia do jedného delegovaného nariadenia,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Kritériá a faktory na účely dočasných intervenčných právomocí orgánu ESMA

Orgán ESMA zohľadňuje nasledujúce faktory a kritériá na účely určenia toho, či existuje závažná obava týkajúca sa ochrany investorov alebo ohrozenie riadneho fungovania a integrity trhov s kryptoaktívami alebo stability celého finančného systému v Únii alebo jeho časti:

- a) stupeň zložitosti kryptoaktíva iného, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, alebo druhu činnosti alebo postupu súvisiaceho s kryptoaktívami inými, než sú tokeny naviazané na aktíva alebo tokeny elektronických peňazí, vo vzťahu k typu klienta posudzovaného v súlade s písmenom c), ktorý je zapojený do danej činnosti alebo postupu, alebo ktorému sa kryptoaktívum iné, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, ponúka alebo predáva, berúc do úvahy najmä tieto skutočnosti:

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 150, 9.6.2023, s. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj>.

- i) stupeň transparentnosti nákladov a poplatkov spojených s kryptoaktívami iným, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, činnosťou alebo postupom súvisiacim s kryptoaktívami inými, než sú tokeny naviazané na aktíva alebo tokeny elektronických peňazí, a najmä nedostatočnú transparentnosť vyplývajúcu z viacerých vrstiev nákladov a poplatkov;
- ii) povahu a rozsah akýchkoľvek rizík;
- iii) či je kryptoaktívum iné, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, resp. služba spojená s inými produktmi alebo službami;
- iv) zložitosť prípadných podmienok;
- b) rozsah možných negatívnych dôsledkov berúc do úvahy tieto skutočnosti:
 - i) počet zapojených klientov, držiteľov tokenov alebo účastníkov trhu;
 - ii) relatívny podiel produktu v portfóliách investorov;
 - iii) pravdepodobnosť, rozsah a charakter prípadných škodlivých dôsledkov vrátane výšky potenciálne vzniknutej straty;
 - iv) predpokladané trvanie negatívnych dôsledkov;
 - v) objem emisie;
 - vi) počet zapojených sprostredkovateľov;
 - vii) rast trhu alebo predaja;
 - viii) priemernú sumu, ktorú jednotliví klienti investovali do kryptoaktíva iného, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí;
- c) typ klientov zapojených do činnosti alebo postupu súvisiaceho s kryptoaktívami inými, než sú tokeny naviazané na aktíva alebo tokeny elektronických peňazí, alebo ktorým sa ponúka alebo predáva kryptoaktívum iné, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, berúc do úvahy tieto skutočnosti:
 - i) či je klient retailovým držiteľom alebo kvalifikovaným investorom;
 - ii) zručnosti a schopnosti klientov vrátane úrovne ich vzdelania, skúseností s podobnými kryptoaktívami inými, než sú tokeny naviazané na aktíva alebo tokeny elektronických peňazí, alebo predajnými praktikami;
 - iii) ekonomickú situáciu klientov vrátane ich príjmu a majetku;
 - iv) hlavné finančné ciele klientov vrátane dôchodkového sporenia a financovania vlastníctva obytnej nehnuteľnosti;
- d) stupeň transparentnosti kryptoaktíva iného, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, alebo druhu činnosti alebo postupu súvisiaceho s kryptoaktívami inými, než sú tokeny naviazané na aktíva alebo tokeny elektronických peňazí, berúc do úvahy tieto skutočnosti:
 - i) všetky skryté náklady a poplatky;
 - ii) používanie metód na upútanie pozornosti klientov, ktoré však nevyhnutne nemusia odzrkadľovať vhodnosť alebo celkovú kvalitu produktu alebo služby;
 - iii) povahu rizík a transparentnosť rizík;
 - iv) používanie názvov produktov alebo terminológie alebo iných informácií, z ktorých vyplýva, že úroveň bezpečnosti alebo výnosu je vyššia, než je v skutočnosti možné alebo pravdepodobné, alebo z ktorých vyplýva, že produkt má vlastnosti, ktoré neexistujú;
 - v) používanie nekalých, nejasných alebo zavádzajúcich informácií v komunikácii;
- e) konkrétne vlastnosti alebo zložky kryptoaktíva iného, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, alebo činnosti alebo postupu súvisiaceho s kryptoaktívami inými, než sú tokeny naviazané na aktíva alebo tokeny elektronických peňazí;
- f) existenciu a mieru rozdielov medzi očakávaným výnosom alebo ziskom pre investorov a rizikom straty v súvislosti s kryptoaktívom iným, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, alebo činnosťou alebo postupom súvisiacim s kryptoaktívami inými, než sú tokeny naviazané na aktíva alebo tokeny elektronických peňazí, berúc do úvahy najmä tieto skutočnosti:
 - i) náklady na štruktúrovanie takýchto kryptoaktív iných, než sú tokeny naviazané na aktíva alebo tokeny elektronických peňazí, činnosti alebo postupu a iné náklady;
 - ii) rozdiely vo vzťahu k riziku emitenta, ktoré si ponecháva emitent, alebo
 - iii) rizikovo-výnosový profil alebo rizikovo-prínosový profil;

- g) jednoduchosť a náklady, s ktorými dokážu investori predat príslušné kryptoaktívum iné, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, alebo prejsť na iné kryptoaktívum alebo produkt, berúc do úvahy najmä tieto skutočnosti:
- i) rozpätie nákupnej alebo predajnej ceny;
 - ii) frekvenciu dostupnosti obchodovania;
 - iii) veľkosť emisie a veľkosť sekundárneho trhu;
 - iv) prítomnosť alebo neprítomnosť poskytovateľov likvidity alebo tvorcov sekundárneho trhu;
 - v) vlastnosti systému obchodovania;
 - vi) akékoľvek iné prekážky ukončenia;
- h) stanovovanie cien kryptoaktíva iného, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, alebo činnosti alebo postupu súvisiaceho s kryptoaktívami inými, než sú tokeny naviazané na aktíva alebo tokeny elektronických peňazí, ako aj náklady na toto kryptoaktívum alebo činnosť alebo postup, berúc do úvahy najmä niektorú z týchto skutočností:
- i) používanie skrytých alebo sekundárnych poplatkov;
 - ii) poplatky, ktoré nezodpovedajú úrovni poskytovaných služieb;
- i) predajné praktiky spojené s iným kryptoaktívom, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, berúc do úvahy najmä tieto skutočnosti:
- i) použité komunikačné a distribučné kanály;
 - ii) informačné, marketingové alebo iné propagačné materiály súvisiace s investíciou;
 - iii) predpokladané účely investície;
 - iv) či je rozhodnutie o kúpe sekundárne alebo terciárne po predchádzajúcej kúpe;
- j) finančnú a obchodnú situáciu emitenta alebo poskytovateľa služieb kryptoaktíva iného, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, berúc do úvahy najmä niektorú z týchto skutočností:
- i) finančnú situáciu emitenta alebo poskytovateľa služieb súvisiacich s kryptoaktívom iným, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí;
 - ii) transparentnosť obchodnej situácie emitenta alebo poskytovateľa služieb súvisiacich s kryptoaktívom iným, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí;
- k) či informácie o kryptoaktíve inom, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, ktoré poskytuje buď emitent, alebo osoba, ktorá ponúka kryptoaktíva, alebo poskytovateľ služieb, nie sú nedostatočné alebo nespoľahlivé na to, aby mohli účastníci trhu, ktorým sú určené, prijať informované rozhodnutie vzhľadom na povahu a typ kryptoaktíva iného, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí;
- l) či kryptoaktívum iné, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, alebo činnosť alebo postup súvisiaci s kryptoaktívami inými, než sú tokeny naviazané na aktíva alebo tokeny elektronických peňazí, predstavuje vysoké riziko pre vykonávanie transakcií uzavretých účastníkmi alebo investormi na relevantnom trhu;
- m) či by činnosť alebo postup súvisiaci s kryptoaktívami inými, než sú tokeny naviazané na aktíva alebo tokeny elektronických peňazí, významne ohrozili integritu procesu tvorby cien na príslušnom trhu tak, že cena alebo hodnota predmetného kryptoaktíva iného, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, by sa už nestanovovala podľa legitímnych trhových síl ponuky a dopytu alebo tak, že účastníci trhu by sa už nemohli spoliehať na ceny vytvorené na tomto trhu alebo pri daných objemoch obchodovania ako na základ pre svoje investičné rozhodnutia;
- n) či vlastnosti kryptoaktíva iného, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, vytvárajú osobitné riziko, že by sa toto kryptoaktívum mohlo použiť na účely finančnej trestnej činnosti, a najmä, či by tieto vlastnosti mohli prípadne podnecovať k využívaniu kryptoaktíva iného, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, na:
- i) akýkoľvek podvod alebo nepoctivé konanie;
 - ii) pochybenie alebo zneužitie informácií vo vzťahu k finančnému trhu;
 - iii) manipulovanie s príjmami z trestnej činnosti;

- iv) financovanie terorizmu alebo
- v) uľahčenie prania špinavých peňazí;
- o) či činnosť alebo postup súvisiaci s kryptoaktívami inými, než sú tokeny naviazané na aktíva alebo tokeny elektronických peňazí, predstavujú mimoriadne vysoké riziko pre odolnosť alebo hladké fungovanie trhov a ich infraštruktúry;
- p) či kryptoaktívum iné, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, alebo činnosť alebo postup súvisiaci s kryptoaktívami inými, než sú tokeny naviazané na aktíva alebo tokeny elektronických peňazí, predstavujú vysoké riziko narušenia finančných inštitúcií považovaných za dôležité pre finančný systém Únie;
- q) relevantnosť distribúcie kryptoaktíva iného, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, ako zdroja financovania pre emitenta;
- r) či kryptoaktívum iné, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, alebo činnosť alebo postup súvisiaci s kryptoaktívami inými, než sú tokeny naviazané na aktíva alebo tokeny elektronických peňazí, predstavujú riziká pre trh alebo jeho podkladovú infraštruktúru vrátane sietí distribuovanej databázy transakcií používaných na ich emisiu, uchovávanie a prevod;
- s) či by kryptoaktívum iné, než je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, alebo činnosť alebo postup súvisiaci s kryptoaktívami inými, než sú tokeny naviazané na aktíva alebo tokeny elektronických peňazí, mohli ohroziť dôveru investorov vo finančný systém.

Článok 2

Kritériá a faktory na účely dočasných intervenčných právomocí orgánu EBA

Orgán EBA zohľadňuje nasledujúce faktory a kritériá pri určovaní toho, či existuje závažná obava týkajúca sa ochrany investorov alebo ohrozenie riadneho fungovania a integrity trhov s kryptoaktívami alebo stability celého finančného systému v Únii alebo jeho časti:

- a) stupeň zložitosti tokenu naviazaného na aktíva alebo tokenu elektronických peňazí, alebo druhu činnosti alebo postupu súvisiaceho s tokenmi naviazanými na aktíva alebo tokenmi elektronických peňazí vo vzťahu k typu klienta posudzovaného v súlade s písmenom c), ktorý je zapojený do danej činnosti alebo postupu, berúc do úvahy najmä tieto skutočnosti:
 - i) stupeň transparentnosti nákladov a poplatkov spojených s tokenom naviazaným na aktíva alebo tokenom elektronických peňazí, činnosťou alebo postupom súvisiacim s tokenmi naviazanými na aktíva alebo tokenmi elektronických peňazí, a najmä nedostatočnú transparentnosť vyplývajúcu z viacerých vrstiev nákladov a poplatkov;
 - ii) povahu a rozsah akýchkoľvek rizík;
 - iii) veľkosť a zloženie rezervy aktív uvedenej v článku 36 nariadenia (EÚ) 2023/1114;
 - iv) či je token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, resp. služba spojená s inými produktmi alebo prepojená s rôznymi službami;
 - v) zložitosť prípadných podmienok;
- b) rozsah možných negatívnych dôsledkov berúc do úvahy najmä tieto skutočnosti:
 - i) referenčnú hodnotu tokenu naviazaného na aktívami alebo tokenu elektronických peňazí;
 - ii) počet zapojených klientov, držiteľov tokenov alebo účastníkov trhu;
 - iii) relatívny podiel tokenu naviazaného na aktíva alebo tokenu elektronických peňazí v portfóliách investorov;
 - iv) pravdepodobnosť, rozsah a charakter prípadných škodlivých dôsledkov vrátane výšky potenciálne vzniknutej straty;
 - v) predpokladané trvanie negatívnych dôsledkov;
 - vi) objem emisie;
 - vii) počet zapojených sprostredkovateľov;
 - viii) rast trhu alebo predaja;
 - ix) priemernú sumu, ktorú jednotliví klienti investovali do tokenu naviazaného na aktíva alebo tokenu elektronických peňazí;

- c) typ klientov zapojených do činnosti alebo postupu súvisiaceho s tokenmi naviazanými na aktíva alebo tokenmi elektronických peňazí, alebo ktorým sa ponúka alebo predáva token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, berúc do úvahy najmä tieto skutočnosti:
 - i) či je klient retailovým držiteľom alebo kvalifikovaným investorom;
 - ii) zručnosti a schopnosti klientov vrátane úrovne ich vzdelania, skúseností s podobnými finančnými produktmi alebo predajnými praktikami;
 - iii) ekonomickú situáciu klientov vrátane ich príjmu a majetku;
 - iv) hlavné finančné ciele klientov vrátane dôchodkového sporenia a financovania vlastníctva obytnej nehnuteľnosti;
- d) stupeň transparentnosti tokenu naviazaného na aktíva alebo tokenu elektronických peňazí alebo druhu činnosti alebo postupu súvisiaceho s tokenmi naviazanými na aktíva alebo tokenmi elektronických peňazí, berúc do úvahy najmä tieto skutočnosti:
 - i) všetky skryté náklady a poplatky;
 - ii) používanie metód na upútanie pozornosti klientov, ktoré však nevyhnutne nemusia odzrkadľovať vhodnosť alebo celkovú kvalitu produktu alebo služby;
 - iii) povahu rizík a transparentnosť rizík;
 - iv) používanie názvov produktov alebo terminológie alebo iných informácií, ktoré sú zavádzajúce, pretože z nich vyplýva, že úroveň bezpečnosti alebo výnosu je vyššia, než je v skutočnosti možné alebo pravdepodobné, alebo z ktorých vyplýva, že produkt má vlastnosti, ktoré neexistujú;
 - v) používanie nekalých, nejasných alebo zavádzajúcich informácií v komunikácii;
- e) konkrétne vlastnosti alebo zložky tokenu naviazaného na aktíva alebo tokenu elektronických peňazí, alebo činnosti alebo postupu súvisiaceho s tokenmi naviazanými na aktíva alebo tokenmi elektronických peňazí;
- f) existenciu a mieru rozdielov medzi očakávaným výnosom alebo ziskom pre investorov a rizikom straty v súvislosti s tokenom naviazaným na aktíva alebo tokenom elektronických peňazí, alebo činnosťou alebo postupom súvisiacim s tokenmi naviazanými na aktíva alebo tokenmi elektronických peňazí, berúc do úvahy najmä tieto skutočnosti:
 - i) náklady na štruktúrovanie takýchto tokenov naviazaných na aktíva, tokenov elektronických peňazí, činnosti alebo postupu a iné náklady;
 - ii) rozdiely vo vzťahu k riziku emitenta, ktoré si ponecháva emitent;
 - iii) rizikovo-výnosový profil alebo rizikovo-prínosový profil;
- g) náklady a jednoduchosť, s akou dokážu investori predat príslušný token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, alebo prejsť na iný token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, berúc do úvahy najmä tieto skutočnosti:
 - i) stupeň likvidity na trhu s tokenom naviazaným na aktíva alebo tokenom elektronických peňazí;
 - ii) frekvenciu dostupnosti obchodovania;
 - iii) veľkosť emisie a veľkosť sekundárneho trhu;
 - iv) prítomnosť alebo neprítomnosť poskytovateľov likvidity alebo tvorcov sekundárneho trhu;
 - v) vlastnosti systému obchodovania;
 - vi) akékoľvek iné prekážky ukončenia;
- h) stanovovanie cien tokenu naviazaného na aktíva alebo tokenu elektronických peňazí, alebo činnosti alebo postupu súvisiaceho s tokenom naviazaným na aktíva alebo tokenom elektronických peňazí, ako aj náklady na tieto tokeny alebo činnosť alebo postup, berúc do úvahy najmä niektorú z týchto skutočností:
 - i) používanie skrytých alebo sekundárnych poplatkov;
 - ii) poplatky, ktoré nezodpovedajú úrovni poskytovaných služieb;
- i) predajné praktiky spojené s tokenom naviazaným na aktíva alebo tokenom elektronických peňazí, berúc do úvahy najmä tieto skutočnosti:
 - i) použité komunikačné a distribučné kanály;
 - ii) informačné, marketingové alebo iné propagačné materiály súvisiace s investíciou;
 - iii) predpokladané účely investície;
 - iv) či je rozhodnutie o kúpe sekundárne alebo terciárne po predchádzajúcej kúpe;

- j) finančnú a obchodnú situáciu emitenta alebo poskytovateľa služieb tokenu naviazaného na aktíva alebo tokenu elektronických peňazí berúc do úvahy najmä niektorú z týchto skutočností:
 - i) finančnú situáciu emitenta alebo poskytovateľa služieb súvisiacich s tokenom naviazaným na aktíva alebo tokenom elektronických peňazí;
 - ii) transparentnosť obchodnej situácie emitenta alebo poskytovateľa služieb súvisiacich s tokenom naviazaným na aktíva alebo tokenom elektronických peňazí;
- k) či informácie o tokene naviazanom na aktíva alebo tokene elektronických peňazí, ktoré poskytuje buď emitent, alebo osoba, ktorá ponúka tokeny, alebo poskytovateľ služieb, nie sú nedostatočné alebo nespoľahlivé na to, aby mohli účastníci trhu, ktorým sú určené, prijať informované rozhodnutie vzhľadom na povahu a typ tokenu naviazaného na aktíva alebo tokenu elektronických peňazí;
- l) či token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, alebo činnosť alebo postup súvisiaci s tokenmi naviazanými na aktíva alebo tokenmi elektronických peňazí predstavujú vysoké riziko pre vykonávanie transakcií uzavretých účastníkmi alebo investormi na relevantnom trhu;
- m) či by token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, alebo činnosť alebo postup súvisiaci s tokenmi naviazanými na aktíva alebo tokenmi elektronických peňazí viedli k zraniteľnosti hospodárstva Únie voči rizikám;
- n) či vlastnosti tokenu naviazaného na aktíva alebo tokenu elektronických peňazí vytvárajú osobitné riziko, že by sa tieto tokeny mohli použiť na účely finančnej trestnej činnosti, a najmä, či by tieto vlastnosti mohli prípadne podnecovať k využívaniu tokenov naviazaných na aktíva alebo tokenov elektronických peňazí na:
 - i) akýkoľvek podvod alebo nepoctivé konanie;
 - ii) pochybenie alebo zneužitie informácií vo vzťahu k finančnému trhu;
 - iii) manipulovanie s príjmami z trestnej činnosti;
 - iv) financovanie terorizmu;
 - v) uľahčenie prania špinavých peňazí;
- o) či činnosť alebo postup súvisiaci s tokenmi naviazanými na aktíva alebo tokenmi elektronických peňazí predstavujú mimoriadne vysoké riziko pre odolnosť alebo hladké fungovanie trhov, platobného systému a ich infraštruktúr;
- p) či token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, alebo činnosť alebo postup súvisiaci s tokenmi naviazanými na aktíva alebo tokenmi elektronických peňazí predstavujú vysoké riziko narušenia finančných inštitúcií považovaných za dôležité pre finančný systém Únie;
- q) relevantnosť distribúcie tokenov naviazaných na aktíva alebo tokenov elektronických ako zdroja financovania pre emitenta;
- r) či token naviazaný na aktíva alebo token elektronických peňazí, alebo činnosť alebo postup súvisiaci s tokenmi naviazanými na aktíva alebo tokenmi elektronických peňazí predstavujú riziko pre infraštruktúru trhu alebo platobných systémov;
- s) či by token naviazaný na aktíva alebo činnosť alebo postup súvisiaci s tokenmi naviazanými na aktíva alebo tokenmi elektronických peňazí mohli ohroziť dôveru investorov vo finančný systém.

Článok 3

Kritériá a faktory na účely zásahu príslušných orgánov

Príslušné orgány zohľadňujú nasledujúce faktory a kritériá pri určovaní toho, či existuje závažná obava týkajúca sa ochrany investorov alebo ohrozenie riadneho fungovania a integrity trhov s kryptoaktívami alebo stability celého finančného systému alebo jeho časti aspoň v jednom členskom štáte:

- a) stupeň zložitosti kryptoaktíva alebo druhu činnosti alebo postupu súvisiaceho s kryptoaktívami vo vzťahu k typu klientov posudzovaných v súlade s písmenom c), ktorí sú zapojení do činnosti alebo postupu alebo ktorým sa kryptoaktívum ponúka alebo predáva, berúc do úvahy najmä tieto skutočnosti:
 - i) stupeň transparentnosti nákladov a poplatkov spojených s kryptoaktívom, činnosťou alebo postupom súvisiacim s kryptoaktívami, a najmä nedostatočnú transparentnosť vyplývajúcu z viacerých vrstiev nákladov a poplatkov;
 - ii) povahu a rozsah akýchkoľvek rizík;

- iii) veľkosť a spoľahlivosť rezervy aktív, ako sa bližšie špecifikuje v regulačných technických predpisoch vydaných podľa článku 36 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2023/1114;
- iv) či je kryptoaktívum, resp. služba spojená s inými produktmi alebo službami;
- v) zložitosť prípadných podmienok;
- b) rozsah možných negatívnych dôsledkov berúc do úvahy najmä tieto skutočnosti:
 - i) pomyselnú hodnotu kryptoaktíva;
 - ii) počet zapojených klientov, držiteľov tokenov alebo účastníkov trhu;
 - iii) relatívny podiel produktu v portfóliách investorov;
 - iv) pravdepodobnosť, rozsah a charakter prípadných škodlivých dôsledkov vrátane výšky potenciálne vzniknutej straty;
 - v) predpokladané trvanie negatívnych dôsledkov;
 - vi) objem emisie;
 - vii) počet zapojených sprostredkovateľov;
 - viii) rast trhu alebo predaja;
 - ix) priemernú sumu, ktorú jednotliví klienti investovali do kryptoaktíva;
- c) typ klientov zapojených do činnosti alebo postupu súvisiaceho s kryptoaktívami alebo ktorým sa ponúka alebo predáva kryptoaktívum berúc do úvahy najmä tieto skutočnosti:
 - i) či je klient retailovým držiteľom alebo kvalifikovaným investorom;
 - ii) zručnosti a schopnosti klientov vrátane úrovne ich vzdelania, skúseností s podobnými kryptoaktívami alebo predajnými praktikami;
 - iii) ekonomickú situáciu klientov vrátane ich príjmu a majetku;
 - iv) hlavné finančné ciele klientov vrátane dôchodkového sporenia a financovania vlastníctva obytnej nehnuteľnosti;
- d) stupeň transparentnosti kryptoaktíva alebo druhu činnosti alebo postupu súvisiaceho s kryptoaktívami, pričom sa zohľadňujú najmä tieto skutočnosti:
 - i) všetky skryté náklady a poplatky;
 - ii) používanie metód na upútanie pozornosti klientov, ktoré však nevyhnutne nemusia odzrkadľovať vhodnosť alebo celkovú kvalitu produktu alebo služby;
 - iii) povahu rizík a transparentnosť rizík;
 - iv) používanie názvov produktov alebo terminológie alebo iných informácií, ktoré sú zavádzajúce, pretože z nich vyplýva, že úroveň bezpečnosti alebo výnosu je vyššia, než je v skutočnosti možné alebo pravdepodobné, alebo z ktorých vyplýva, že produkt má vlastnosti, ktoré neexistujú;
 - v) používanie nekalých, nejasných alebo zavádzajúcich informácií v komunikácii;
- e) konkrétne vlastnosti alebo zložky kryptoaktíva alebo činnosti alebo postupu súvisiaceho s kryptoaktívami;
- f) existenciu a mieru rozdielov medzi očakávaným výnosom alebo ziskom pre investorov a rizikom straty v súvislosti s kryptoaktívom alebo činnosťou alebo postupom súvisiacim s kryptoaktívami, berúc do úvahy najmä tieto skutočnosti:
 - i) náklady na štruktúrovanie takýchto kryptoaktív, činnosti alebo postupu a iné náklady;
 - ii) rozdiely vo vzťahu k riziku emitenta, ktoré si ponecháva emitent;
 - iii) rizikovo-výnosový profil alebo rizikovo-prínosový profil;
- g) náklady a jednoduchosť, s akou dokážu investori prediť príslušné kryptoaktívum alebo prejsť na iné kryptoaktívum, berúc do úvahy najmä tieto skutočnosti:
 - i) rozpätie nákupnej alebo predajnej ceny;
 - ii) stupeň likvidity na trhu s kryptoaktívami;
 - iii) frekvenciu dostupnosti obchodovania;
 - iv) veľkosť emisie a veľkosť sekundárneho trhu;
 - v) prítomnosť alebo neprítomnosť poskytovateľov likvidity alebo tvorcov sekundárneho trhu;

- vi) vlastnosti systému obchodovania;
- vii) akékoľvek iné prekážky ukončenia;
- h) stanovovanie cien kryptoaktíva alebo činnosti alebo postupu súvisiaceho s kryptoaktívami, ako aj náklady na toto kryptoaktívum alebo činnosť alebo postup, berúc do úvahy najmä niektorú z týchto skutočností:
 - i) používanie skrytých alebo sekundárnych poplatkov;
 - ii) poplatky, ktoré nezodpovedajú úrovni poskytovaných služieb;
- i) predajné praktiky spojené s kryptoaktívom berúc do úvahy najmä tieto skutočnosti:
 - i) použité komunikačné a distribučné kanály;
 - ii) informačné, marketingové alebo iné propagačné materiály súvisiace s investíciou;
 - iii) predpokladané účely investície;
 - iv) či je rozhodnutie o kúpe sekundárne alebo terciárne po predchádzajúcej kúpe;
- j) finančnú a obchodnú situáciu emitenta alebo poskytovateľa služieb kryptoaktív berúc do úvahy najmä niektorú z týchto skutočností:
 - i) finančnú situáciu emitenta alebo poskytovateľa služieb kryptoaktív;
 - ii) transparentnosť obchodnej situácie emitenta alebo poskytovateľa služby kryptoaktív;
- k) či informácie o kryptoaktíve, ktoré poskytuje buď emitent, alebo osoba, ktorá ponúka kryptoaktíva, alebo poskytovateľ služby, nie sú nedostatočné alebo nespoľahlivé na to, aby mohli účastníci trhu, ktorým sú určené, prijať informované rozhodnutie vzhľadom na povahu a typ kryptoaktíva;
- l) či kryptoaktívum alebo činnosť alebo postup súvisiaci s kryptoaktívami predstavujú vysoké riziko pre vykonávanie transakcií uzavretých účastníkmi alebo investormi na príslušnom trhu;
- m) či by činnosť alebo postup súvisiaci s kryptoaktívami významne ohrozili integritu procesu tvorby cien na príslušnom trhu tak, že cena alebo hodnota daného kryptoaktíva by sa už nestanovovala podľa legitímnych trhových síl ponuky a dopytu alebo tak, že účastníci trhu by sa už nemohli spoliehať na ceny vytvorené na tomto trhu alebo pri daných objemoch obchodovania ako na základ pre svoje investičné rozhodnutia;
- n) či by kryptoaktívum alebo činnosť alebo postup súvisiaci s kryptoaktívami viedli k zraniteľnosti vnútroštátneho hospodárstva voči rizikám;
- o) či vlastnosti kryptoaktíva vytvárajú osobitné riziko, že by sa mohlo použiť na účely finančnej trestnej činnosti, a najmä, či by tieto vlastnosti mohli prípadne podnecovať k využívaniu kryptoaktíva na:
 - i) akýkoľvek podvod alebo nepoctivé konanie;
 - ii) pochybenie alebo zneužitie informácií vo vzťahu k finančnému trhu;
 - iii) manipulovanie s príjmami z trestnej činnosti;
 - iv) financovanie terorizmu;
 - v) uľahčenie prania špinavých peňazí;
- p) či kryptoaktívum alebo činnosť alebo postup súvisiaci s kryptoaktívami predstavujú mimoriadne vysoké riziko pre odolnosť alebo hladké fungovanie trhov a ich infraštruktúry;
- q) či kryptoaktívum alebo postup alebo činnosť súvisiaca s kryptoaktívami predstavujú vysoké riziko narušenia pre finančné inštitúcie považované za dôležité pre finančný systém členského štátu dotknutého príslušného orgánu;
- r) relevantnosť distribúcie kryptoaktíva ako zdroja financovania pre emitenta;
- s) či kryptoaktívum alebo činnosť alebo postup predstavujú riziká pre infraštruktúru trhu alebo platobných systémov vrátane systémov obchodovania, zúčtovania a vyrovnania;
- t) či by kryptoaktívum alebo činnosť alebo postup súvisiaci s kryptoaktívami mohli ohroziť dôveru investorov vo finančný systém.

Článok 4

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 22. februára 2024

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN